

Misconceptions Series - Lecture 9

Understanding Midrash

1. Proverbs 1:1-7

(1) The proverbs of Solomon the son of David, king of Israel; (2) To know wisdom and instruction; To comprehend the words of understanding; (3) To receive the discipline of wisdom, Justice, and right, and equity; (4) To give prudence to the simple, To the young man knowledge and discretion; (5) That the wise man may hear, and increase in learning, And the man of understanding may attain unto wise counsels; (6) To understand a proverb, and a figure; The words of the wise, and their dark sayings. (7) The fear of the LORD is the beginning of knowledge; But the foolish despise wisdom and discipline.

2. Rambam's Intro to Perek Chelek

You must know that the words of the sages are differently interpreted by three groups of people. The **first group** is the largest one. I have observed them, read their books, and heard about them. They accept the teachings of the sages in their simple literal sense and do not think that these teachings contain any hidden meaning at all. They believe that all sorts of impossible things must be. They hold such opinions because they have not understood science and are far from having acquired knowledge. They possess no perfection which would rouse them to insight from within, nor have they found anyone else to stimulate them to profounder understanding. They, therefore, believe that the sages intended no more in their carefully emphatic and straightforward utterances than they themselves are able to understand with inadequate knowledge. They understand the teachings of the sages only in their literal sense, in spite of the fact that some of their teachings are taken literally even as Cartesian

א. משלי א' א'-ז'

(א) מְשָׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶן-דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: (ב) לְדַעַת חֲכָמָה וּמוֹסָר לְהִבִּין אִמְרֵי בִינָה: (ג) לְקַחַת מוֹסָר הַשֵּׁבֶל צְדָק וּמִשְׁפָּט וּמִיִּשְׁרָיִם: (ד) לְתַת לְפִתְאִים עֲרָמָה לְנֹעַר דַּעַת וּמְזֻמָּה: (ה) יִשְׁמַע חָכָם וַיִּוֹסֵף לְקַח וְנָבוֹן תַּחְבְּלוֹת יִקְנֶה: (ו) לְהִבִּין מִשָּׁל וּמְלִיצָה דְבָרֵי חֲכָמִים וּחִידָתָם: (ז) יִרְאֵת יי רֵאשִׁית דַּעַת חֲכָמָה וּמוֹסָר אֲוִילִים בָּזוּ: (פ)

ב. הקדמת הרמב"ם לפרק חלק

וממה שאתה צריך לדעת שדברי חכמים עליהם השלום נחלקו בהם בני אדם לשלש כתות. הכת הראשונה והם רוב אשר נפגשתי עמהם ואשר ראיתי חבוריהם ואשר שמעתי עליהם, מבינים אותם כפשטם ואינם מסבירים אותם כלל, ונעשו אצלם כל הנמנעות מחוייבי המציאות, ולא עשו כן אלא מחמת סכלותם בחכמות וריחוקם מן המדעים, ואין בהם מן השלמות עד כדי שיתעוררו על כך מעצמם, ולא מצאו מעורר שיעוררם, ולכן חושבים הם שאין כונת חכמים בכל מאמריהם המחוכמים אלא מה שהבינו הם מהם, ושהם כפשטם, ואף על פי שיש בפשטי מקצת דבריהם מן הזרות עד כדי שאם תספרנו כפשטו להמון העם כל שכן ליחידיהם היו נדהמים בכך ואומרים היאך אפשר שיהא בעולם אדם שמדמה דברים אלו וחושב

of their teachings when taken literally, seem so fantastic and irrational that if one were to repeat them literally, even to the uneducated, let alone sophisticated scholars, their amazement would prompt them to ask how anyone in the world could believe such things true, much less edifying.

The members of this group are poor in knowledge. One can only regret their folly. Their very effort to honor and to exalt the sages in accordance with their own meager understanding actually humiliates them. As God lives, this group destroys the glory of the Torah of God and say the opposite of what it intended. For He said in His perfect Torah, "The nation is a wise and understanding people" (Deut. 4:6). But this group expounds the laws and the teachings of our sages in such a way that when the other peoples hear them they say that this little people is foolish and ignoble.

The worst offenders are preachers who preach and expound to the masses what they themselves do not understand. Would that they keep silent about what they do not know, as it is written: "If only they would be utterly silent, it would be accounted to them as wisdom" (Job 13:5). Or they might at least say, "We do not understand what our sages intended in this statement, and we do not know how to explain it." But they believe they do understand, and they vigorously expound to the people what they think rather than what the sages really said. They, therefore, give lectures to the people on the tractate Berakhot and on this present chapter, and other texts, expounding them word-for-word according to their literal meaning.

The second group is also a numerous one. It, too, consist of persons who, having read or heard the words of the sages, understand them according to their simple literal sense and believe that the sages, understand them according to their simple literal sense and believe that the sages intended nothing else than what may be learned from their literal interpretation. Inevitably, they ultimately declare the sages to be fools, hold them up to contempt, and slander what does not deserve to be slandered. They imagine that their own intelligence is of a higher order than that of the sages, and that the sages were simpletons who suffered from inferior intelligence. The members of this group are so pretentiously stupid that they can never attain genuine wisdom. Most of these who have stumbled into this error are involved with medicine or astrology. They regard themselves as cultivated men, scientist, critics, and philosophers. How remote they are from true humanity compared to real philosophers! They are more stupid than the first group;

שהם דברים נכונים, וכל שכן שימצאו חן בעיניו. והכת הזו המסכנה רחמנות על סכלותם לפי שהם רוממו את החכמים לפי מחשבתם ואינם אלא משפילים אותם בתכלית השפלות ואינם מרגישים בכך, וחי יי כי הכת הזו מאבדים הדר התורה ומחשיכים זהרה, ועושים תורת השם בהפך המכוון בה, לפי שיי אמר על חכמת תורתו אשר ישמעון את כל החוקים האלה וכו', והכת הזו דורשין מפשטי דברי חכמים דברים אשר אם ישמעו העמים יאמרו רק עם סכל ונבל הגוי הקטן הזה. והרבה שעושים כן הדרשנין המבינים לעם מה שאינם מבינים הם עצמם, ומי יתן ושתקו כיון שאינם מבינים מי יתן החרש תחרישון ותהי לכם לחכמה, או היה להם לומר אין אנו יודעים מה רצו חכמים בדברים אלו ולא היאך פירושו, אלא חושבים שהבינו, ומעמידים את עצמם להבין לעם מה שהבינו הם עצמם לא מה שאמרו חכמים, ודורשין בפני ההמון בדרשות ברכות ופרק חלק וזולתם כפשוטם מלה במלה.

והכת השניה גם הם רבים והם אותם שראו דברי חכמים או שמעוהו והבינוהו כפשטו, וחשבו שאין כונת חכמים בכך אלא משמעות פשטי הדברים, ולכן זלזלו בו וגוהו וחשבו למוזר מה שאינו מוזר, וילעיגו על דברי חכמים לעתים קרובות, וחושבים שהם יותר נבונים מהם ויותר זכי רעיון, ושהם עליהם השלום פתיים חסרי דעת סכלים בכל המציאות, ואינם משיגים שום דבר כלל, ורוב מי שנפל במחשבה זו אותם הטוענים שהם רופאים, וההוזים במשפטי המזלות, לפי שהם לפי דמיונם פקחים חכמים פילוסופים וכמה רחוקים הם מן האנושות אצל הפילוסופים האמתיים. והם יותר סכלים מן הכת הראשונה ויותר פתיים, והם כת ארורה שהתפרצו כלפי אנשים רמי המעלה שכבר נודעה חכמתם אצל החכמים. ואלו הכשירו את עצמם במדעים עד שידעו איך כותבים את הדברים בענינים האלהיים וכיצא בהם מן המדעים להמון ולחכמים, ויסגלו לעצמם את החלק המעשי של הפילוסופיא, כי אז היו מבינים אם החכמים חכמים או לאו, והיו מובנים להם עניני דבריהם

והכת השלישית והם חי יי מעטים מאד עד שאפשר לקרוא להם כת כמו שאפשר לומר על השמש מין, והם האנשים שנתבררה אצלם גדולת החכמים וטוב

many of them are simply fools.

This is an accursed group, because they attempt to refute men of established greatness whose wisdom has been demonstrated to competent men of science. If these fools had worked at science hard enough to know how to write accurately about theology and similar subjects both for the masses and for the educated, and if they understood the relevance of philosophy, then they would be in a position to understand whether the sages were in fact wise or not, and the real meaning of their teachings would be clear to them.

There is a **third group**. Its members are so few in number that it is hardly appropriate to call them a group, except in the sense in which one speaks of the sun as a group (or species) of which it is the only member. This group consists of men whom the greatness of our sages is clear. They recognize the superiority of their intelligence from their words which point to exceedingly profound truths. Even though this third group is few and scattered, their books teach the perfection which was achieved by the authors and the high level of truth which they had attained. The members of this group understand that the sages knew as clearly as we do the difference between the impossibility of the impossible and the existence of that which must exist. They know that the sages did not speak nonsense, and it is clear to them that the words of the sages contain both an obvious and a hidden meaning. Thus, whenever the sages spoke of things that seem impossible, they were employing the style of riddle and parable which is the method of truly great thinkers. For example, the greatest of our wise men (Solomon) began his book by saying: "To understand an analogy and a metaphor, the words of the wise and their riddles" (Prov. 1:6).

All students of rhetoric know the real concern of a riddle is with its hidden meaning and not with its obvious meaning, as: "Let me now put forth a riddle to you" (Judges 14:12). Since the words of the sages all deal with supernatural matters which are ultimate, they must be expressed in riddles and analogies. How can we complain if they formulate their wisdom in analogies and employ such figures of speech as are easily understood by the masses, especially when we note that the wisest of all men did precisely that, under the guidance of the Holy Spirit? I have in mind Solomon in Proverbs, the Song of Songs, and parts of Ecclesiastes.

It is often difficult for us to interpret words and to deduce their true meaning from the form in which they are

תבונתם במה שנמצא בכלל דבריהם דברים המראים ער ענינים אמתיים מאד, ואף על פי שהם מעטים ומפוזרים בכמה מקומות בחבוריהם הרי הם מראים על שלמותם והשגתם את האמת. וגם נתברר אצלם מניעת הנמנעות ומציאות מחוייב המציאות, וידעו שהם עליהם השלום לא דברו דברי הבאי, ונתברר אצלם שיש בדבריהם פשט וסוד, ושכל מה שאמרו מדברים שהם בלתי אפשריים אין דבריהם בכך אלא על דרך החידה והמשל, וכך הוא דרך החכמים הגדולים, ולפיכך פתחו ספרו גדול החכמים ואמר להבין משל ומליצה דברי חכמים וחידותם, וכבר ידוע אצל חכמי הלשון כי חידה הם הדברים שענינים בסודם ולא בפשטם וכמו שאמר אחודה נא לכם חידה וכו', לפי שדברי כל בעלי החכמה בדברים הנשגבים שהם התכלית אינם אלא בדרך חידה ומשל, ומדוע נתפלא על שחברו את החכמה בדרך משל ודמו אותם בדברים שפלים המוניים, והנך רואה החכם מכל אדם עשה כן ברוח הקדש כלומר שלמה במשלי בשיר השירים ומקצת קהלת, ומדוע יהא מוזר בעינינו לפרש את דבריהם ולהוציאם מפשטן כדי שיהא תואם את המושכל ומתאים לאמת ולכתבי הקדש, והרי הם עצמם מבארים פסוקי הכתובים ומוציאים אותם מפשוטם ועושים אותם משל והוא האמת, כפי שמצאו שאמרו שזה שאמר הכתוב הוא הכה את שני אריאל מואב כולו משל, וכן מה שנ' הוא הכה את הארי בתוך הבור וכו' משל, ואמרו מי ישקיני מים ושאר מה שאירע כל זה משל. וכן ספר איוב כולו אמר אחד מהם משל היה ולא ביאר לאיזה ענין נעשה המשל הזה. וכן מתי יחזקאל אמר אחד מהם משל היה ורבים כאלה ואם אתה הקורא מאחת משתי הכתות הראשונות אל תעיין בדברי בשום דבר מן הענין הזה, כי לא יתאים לך ממנו מאומה, ולא עוד אלא שיזיק לך ותשנאהו, כי איך יתאימו מיני המזון קלי הכמות ממוצעי האיכות לאדם שכבר הורגל למיני המזון הרעים והכבדים, הלא רק יזיקוהו וישנאם, הנך רואה דבר אותם שהורגלו באכילת הבצלים והשומים והדגים על המן מה הוא ונפשנו קצה בלחם הקלקל. ואם אתה מאנשי הכת השלישית, שכל זמן שיזדמן לך דבר מדבריהם ממה שהשכל מרחיקות תעכב אצלו ותדע שהוא חידה ומשל ותשאר בטרדת הלב ואמוץ המחשבה בהבנתו, דואג

למצוא דרך האמת ורעיון הצדק כמו שאמר למצוא דברי
חפץ וכתוב יושר דברי אמת. התבונן בדברי תשיג
תועלת אם ירצה יי יתעלה

contained so that their real inner meaning conforms to reason and corresponds with truth. This is the case even with Holy Scriptures. The sages themselves interpreted Scriptural passages in such a way as to educe their inner meaning from literal sense, correctly considering these passages to be figures of speech, just as we do. Examples are their explanations of the following passages: “he smote the two altar-hearths of Moab; he went down also and slew a lion in the midst of a pit” (II Sam. 23:20); “Oh, that one would give me water to drink of the well of Bethlehem” (ibid. 23:15). The entire narrative of which these passages are a part was interpreted metaphorically. Similarly, the whole Book of Job was considered by many of the sages to be properly understood only in metaphoric terms. The dead bones of Ezekiel (Ezek. 37) were also considered by one of the rabbis to make sense only in metamorphic terms. Similar treatment was given to other passages of this sort.

Now if you, reader, belong to either of the first two groups, pay no attention to my words nor to anything else in this section. You will not like it. On the contrary, it will irritate you, and you will hate it. How could a person who is accustomed to eating large amounts of harmful food find simple food in small quantities appealing, even though they are good for him? On the contrary, he will actually find them irritating and he will hate them. Do you not recall the reaction of the people who were accustomed to eating onions, garlic, fish, and the like? They said: “Now our soul is dried away; there is nothing at all; we have naught save this manna to look to” (Num. 11:6).

But if you belong to the third group, when you encounter a word of the sages which seems to conflict with reason, you will pause, consider it, and realize that this utterance must be a riddle or a parable. You will sleep on it, trying anxiously to grasp its logic and its expression, so that you may find its genuine intellectual intention and lay hold of a direct faith, as Scripture says: “To find out words of delight, and that which was written uprightly, even words of truth” (Eccles. 12:10). If you consider my book in this spirit, with the help of God, it may be useful to you.

